

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2000-11-17

Dnr: 231-00438-99

Enl sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Håkansbodaberget i Nora kommun

BESLUT

Det område som utgörs av fastigheten Finnshyttan 7:6 och del av Finnshyttan 8:1 i Järnboås socken i Nora kommun och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808, lag om införande av miljöbalken 811) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Håkansbodaberget.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter (samt bestämmelser om förvaltningen) skall gälla beträffande området.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. medföra ej kopplad hund
2. störa djurlivet
3. bedriva insamling av insekter

Bilagor:
1. Beslutslista
2. Hur man överklagar
3. Sändlista
4. Skötselplan

4. göra upp eld annat än på härför anvisad plats
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
6. plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, mossor eller lavar
7. tälta
8. anordna snitslade spår
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken, angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anlägga väg eller stig
3. dra fram mark eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. utföra avverkning, gallring eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällan eller andra döda träd eller träddeklar
6. uppföra jaktorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med älgragare eller fyrhjulsmotorcykel eller att stödutfodra vilt

Förbuden enligt punkterna 2, 4 och 5 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig i enlighet med fastställd skötselplan. Förbuden enligt punkten 6 skall ej utgöra hinder för fortsatt nyttjande av saltsten i läge enligt kartangivelse i fastställd skötselplan.

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken, angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Bestämmelser om förvaltningen utfärdade enligt 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att främja den biologiska mångfalden i området genom att låta vegetationen få utvecklas fritt mot naturstadier samtidigt som området i lämplig omfattning gör tillgängligt för allmänheten.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2000-08-18.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.
4. Förvaltare länsstyrelsen.

Reservatets syfte

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara ett bergigt, asprikt taiganaturskogsområde med rik biologisk mångfald. Reservatet är också avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av flora och fauna knuten till taiganaturskogar och som hotas av skogsbruk med korta skördeintervaller. De artgrupper som i synnerhet avses är lavar, vednedbrytande svampar, insekter samt fåglar.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Under 1990-talet har skyddet av naturskog stått i fokus i den nationella naturvårdsprioriteringen. Som en följd av detta har länsstyrelsen bedrivit en omfattande inventeringsverksamhet för att få underlag för prioriteringar och förslag till avgränsning av områden för bildande av skogsreservat.

Håkansbodabergets naturkvaliteter uppmärksammades vid mitten av 90-talet och länsstyrelsen började därvid överväga möjligheterna till skydd för området. I samband med att huvudfastigheten blev till salu under våren 1999 fick länsstyrelsen naturvårdsverkets klartecken till att inleda förhandlingar om reservatsbildning för området.

Staten förvärvade av huvuddelen av reservatet under år 1999. Överenskommelse med markägaren till Finnslyttan 8:1 om reservatsintrång på en mindre del av fastigheten gjordes sedan under år 2000. Länsstyrelsen har därefter upprättat förslag till skötselplan och föreskrifter för reservatet som sänts på remiss varvid remissinstanserna tillstyrkt reservatbildningen.

Beskrivning av området

Området utgörs av ett bergigt landskap beläget nordväst om Håkansbodasjön i Järnboås sockens norra del. Flera mindre bergstoppar finns i området nående över 220 m ö h medan Håkansbodasjön ligger på 169 m ö h. Mellan bergen ligger sänkor som intas av myrstråk. I det västra myrstråket ligger tjärnen Lopotten.

Bergsområdet intas av äldre barrblandskog med fläckvis rikt inslag av asptickeangripna aspar. På asparna växer också gelélavar, veckticka och kandelabersvamp. Asparna är rika på bohål. I mer låglänta, fuktigare lägen är graninslaget stort och förekomsten av tagellavar betydande. Markfloran är delvis kalkpåverkad och här växer bl a blåsippa, trolldruva och myskmåra. Den långa skogliga kontinuiteten styrks av förekomsten av den lilla orkidén knärot.

Vackra utsikter kan avnjutas från bergstopparna och i synnerhet från berget i söder, strax väster om Håkansbodasjön.

Fågellivet är typiskt för taigan och spillkråka, tretåig hackspett, sparvuggla och pärluggla förekommer i området. Här har också mindre hackspett, duvhök och järpe setts. Rikedomen på död ved av olika åldrar och träslag borgar för

att en rik naturskogsfauna bland insekter och andra lägre djur lever kvar i området.

Reservatets benämning: Naturreservatet Håkansbodaaberget

Kommun: Nora

Församling: Järnboås

Fastigheter: Finnshyttan 7:1 samt del av Finnshyttan 8:1

Areal: 40 ,6 ha varav 36,3 ha produktiv skog och 4,3 ha impediment

Markägare: Finnshyttan 7:1 staten (genom naturvårdsfonden) och del av Finnshyttan 8:1 enskild

Lägesbeskrivning: Området ligger c:a 6 km N Järnboås kyrka. X 661970
Y 144950

Förvaltare: Länsstyrelsen.

MOTIV FÖR BESLUTET

Håkansbodaberget hyser en rik biologisk mångfald i form av till gammal, lövrik barrblandskog knutna lavar, svampar, insekter och fåglar. Skyddet av området ingår i länsstyrelsens uppdrag från riksdag, regering och naturvårdsverk att verka för ett starkt ökad areal långsiktigt skyddad skog för fri utveckling i länet. Området är föreslaget ingå i EU-s nät av skyddade naturområden, Natura 2000.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver omfattande skydd för att bevaras. Detta skydd kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte sådana egenskaper att de motiverar ett skydd som nationalpark. Området bör därför avsättas som naturreservat.

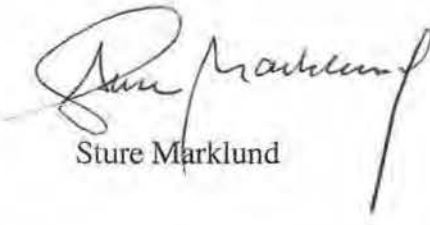
BESLUT
2000-11-17

Dnr: 231-00438-99

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog länsrådet Lars Östring, ledamöterna Kitty Melin-Strandberg, Annica Eriksson, Mats Sjöström, Raul Björk, Erik Johansson, Ola Karlsson, Sonja Cederlöf, Karl-Erik Persson, Lennart Eliasson, Bo Rudolfsson, Helena Vilhelmsson och Majny Jonsson.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även tf naturvårdsdirektören Olle Karlsson, avdelningsdirektören Per Olov Führ samt länsassessorn Magnus Enhörning.

Lars Östring
Sture Marklund

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

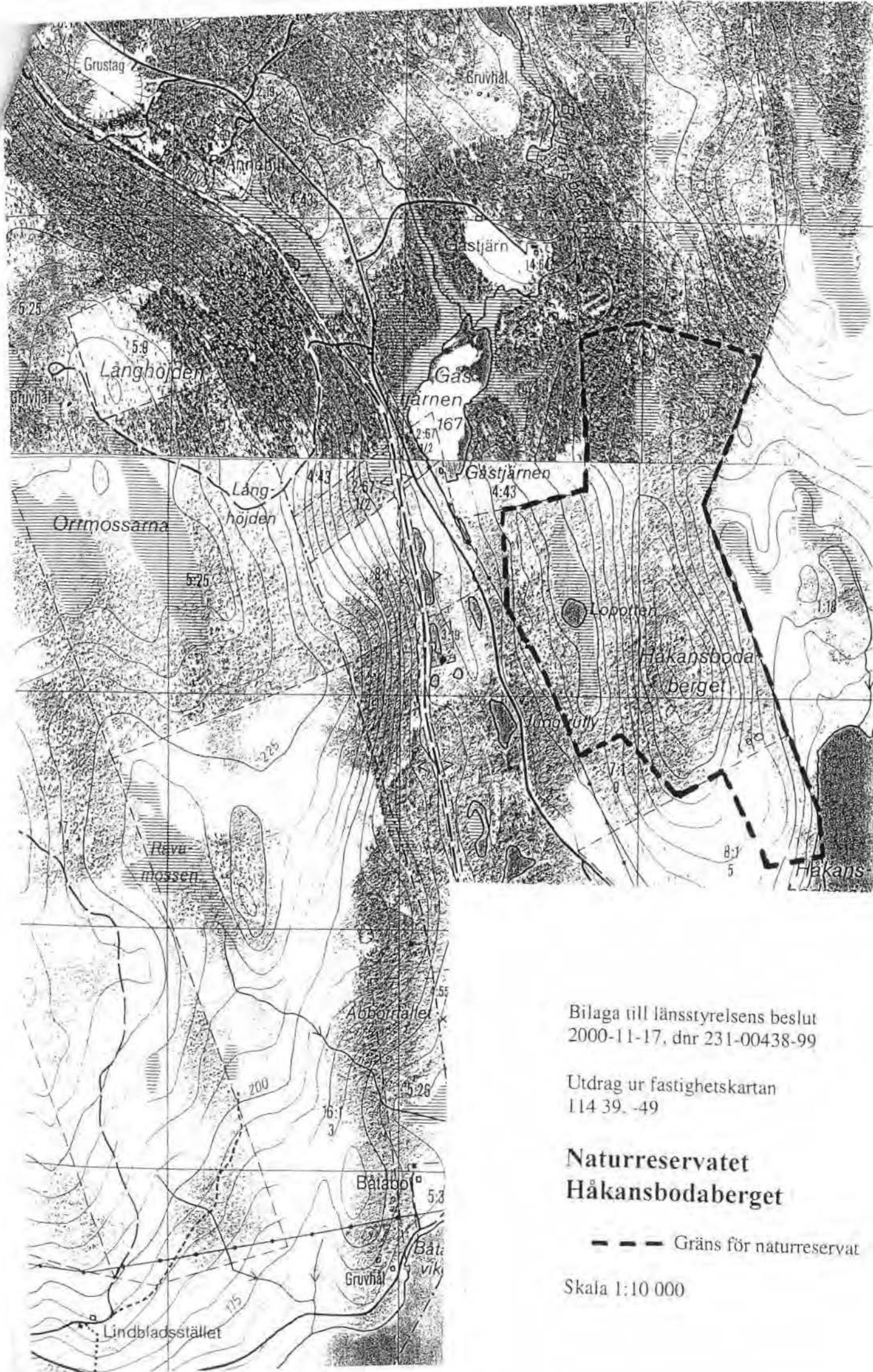
Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

Bilaga till länsstyrelsens beslut
2000-11-17, dnr 231-00438-99

Utdrag ur fastighetskartan
114 39. -49

Naturreseptat Håkansbodaberget

--- Gräns för naturreseptat

Skala 1:10 000

2000-10-24

SKÖTSELPLAN FÖR HÅKANSBODABERGETS NATURRESERVAT

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i okt. 2000.

Allmän beskrivning med föreskrifter

1. Administrativa data
2. Föreskrifter samt syftet med reservatet
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

Skötselplan

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat
Objektsnummer	18 02 91
Beslutsdatum	2000.11.17
Kommun	Nora kommun
Registerområde	Järnboås socken
Läge	6 km N Järnboås kyrka
Area	40,6 ha varav 36,3 ha produktiv skogsmark och 4,3 ha impediment
Markägare	Nyhyttan 7:6 staten (naturvårdsfonden) Nyhyttan 8:1 enskild
Förvaltare	Länsstyrelsen
Natura 2000	SE 02400 49
Arealer i EU:s naturtypsschema	90 % av reservatet upptas av västlig taiga (kod 9010) och 2 % av dystrofa sjöar och småvatten (kod 3060)

2. FÖRESKRIFTER SAMT SYFTET MED RESERVATET

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter (samt bestämmelser om förvaltningen) skall gälla beträffande området.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. medföra ej kopplad hund
2. störa djurlivet
3. bedriva insamling av insekter
4. göra upp eld annat än på härför anvisad plats
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
6. plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, mossor eller lavar
7. tälta
8. anordna snitslade spår
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken, angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anlägga väg eller stig
3. dra fram mark eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. utföra avverkning, gallring eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällan eller andra döda träd eller träddelar
6. uppföra jaktorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med älgdragare eller fyrhjulsmotorcykel eller att stödutfodra vilt

Förbuden enligt punkterna 2, 4 och 5 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig i enlighet med fastställd skötselplan. Förbuden enligt punkten 6 skall ej utgöra hinder för fortsatt nyttjande av saltsten i läge enligt kartangivelse i fastställd skötselplan.

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken, angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Bestämmelser om förvaltningen utfärdade enligt 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att främja den biologiska mångfalden i området genom att låta vegetationen få utvecklas fritt mot naturstadier samtidigt som området i lämplig omfattning gör tillgängligt för allmänheten.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om värden av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2000-10-24
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.
4. Förvaltare länsstyrelsen.

Reservatets syfte

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara ett bergigt, asprikt taiganaturskogsområde med rik biologisk mångfald. Reservatet är också avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av flora och fauna knuten till taiganaturskogar och som hotas av skogsbruk med korta skördeintervaller. De artgrupper som i synnerhet avses är lavar, vednedbrytande svampar, insekter samt fåglar.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Området utgörs av ett bergigt landskap beläget nordväst om Håkansbodasjön i Järnboås sockens norra del. Flera mindre bergstoppar finns i området nående över 220 m ö h medan Håkansbodasjön ligger på 169 m ö h. Mellan bergen ligger sänkor som intas av myrstråk. I det västra myrstråket ligger tjärnen Lopotten.

Bergsområdet intas av äldre barrblandskog med fläckvis rikt inslag av aspiceangripna aspar. På asparna växer också gelélavar, veckticka och kandelabersvamp. Asparna är rika på bohål. I mer låglänta, fuktigare lägen är graninslaget stort och förekomsten av

tagellavar betydande. Markfloran är delvis kalkpåverkad och här växer bl a blåsippa, trolldruva och myskmåra. Den långa skogliga kontinuiteten styrks av förekomsten av den lilla orkidén knärot.

Vackra utsikter kan avnjutas från bergstopparna och i synnerhet från berget i söder, strax väster om Håkansbodasjön.

Fågellivet är typiskt för taigan och spillkråka, tretåig hackspett, sparvuggla och pärluggla förekommer i området. Här har också mindre hackspett, duvhök och järpe setts. Rikedomerna på död ved av olika åldrar och trädslag borgar för att en rik naturskogsfauna bland insekter och andra lägre djur lever kvar i området.

3.2 Tillgänglighet

Området nås lättast från Nora via Järnboås och den samfälliga vägen Finnshyttan-Grängen.

SKÖTSELPLAN

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Genom fri utveckling av skogen skall den biologiska mångfalden knuten till mogna skogsekosystem främjas. Samtidigt skall området i lämplig utsträckning göras tillgängligt för allmänheten.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård.

Vegetationen i området skall ges fri utveckling.

2.2 Faunavård och jakt

Jakt kan bedrivas som tidigare med de inskränkningar som föreskrifterna i p. A 6 föranleder.

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Stigar och eldplats

En rundslinga skall upprättas i enlighet med bifogad skötselplanekarta. Stigen skall markeras med orange färgmarkeringar på låga stolpar eller på träd i stigriktningen. På myrlänta områden skall spänger utläggas. Brandsäker eldplats skall anordnas i anslutning till stig och utsiktspunkt vid Håkansbodasjön.

3.2 Parkeringsplats

Parkeringsplats för 5 bilar skall iordningställas på plats utanför reservatet som anges på skötselplanekartan och som överenskommits med ägaren till Finnshyttan 7:1.

3.3 Informationstavlor, hänvisningsskyltar och reservatmarkeringar

Upplysningstavlor, stighänvisningstavlor och reservatmarkeringar skall uppsättas på i bifogad skötselplan angivna lägen.

4. TILLSYN

Förvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. UPPFÖLJNING

Uppföljning av målsättningen med reservatet skall ske i mån av tilldelade resurser. Tillståndet hos EU-habitaten (bl a tillgången till död ved), den lägre florán samt fågellivet skall särskilt följas upp.

6. FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

6.1 Iordningställande

Material och arbetskostnader för iordningställande av stig med spänger samt av eldplats, parkeringsplats samt för uppsättande av informationstavlor 30 000 kr. Iordningsställandet förutsätter att externa medel erhålles för finansieringen.

6.2 Årlig tillsyn

Tillsyn av natur samt servicefunktioner 2-4000 kr.

6.3 Uppföljning

Vart 6 år uppföljning enligt p 5 ovan 50 000 kr. Uppföljningen blir dock beroende av den prioritering av uppföljningsobjekt som skall ske i Natura 2000 nätverket samt av tilldelade resurser.

Bilaga:

1. Skötselplanekarta